

RIJEČ UREDNIKA

Kada bismo pokušali u jednoj misli spojiti dvije teze o tome šta je historija, odnosno, kada bismo spojili E. H. Carrovu tezu da je historija “...dijalog između prošlosti i sadašnjosti” i B. Croceovu o tome da je “sva [je] historija savremena historija” dobili bismo svojevrsni spoj kojeg možemo prepoznati i čitanjem tekstova koji slijede na stranicama časopisa koji upravo imate ispred sebe. Kraj godine je uobičajeno vrijeme za pogled unazad, sagledavanje učinjenog i prilika za procjenu uspjeha, odnosno, ispunjenosti ciljeva koje svako od nas ima ispred sebe. Kao uredništvo koje brine o časopisu čija je ambicija i cilj postati, i sve više to postaje, mjesto razgovora između prošlosti i sadašnjosti, ali u kontekstu savremenih bosanskohercegovačkih historiografskih diskusija, javnosti nudimo rezultate ovogodišnjeg rada kolegica i kolega okupljenih oko Odsjeka za historiju, odnosno, Centra za historijska istraživanja Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu.

U deceniji iza nas, časopis je tiho, polahko, ali sigurno gradio prepoznatljivost iskazanu ne samo svojim naslovom, nego i “šarolikošću historije” prezentiranoj na stotinama stranica tekstova iz historiografije, historije umjetnosti i arheologije. Pažnja čitalačke publike usmjerena prema našem časopisu prošla je put od pitanja “Zar nam treba još jedan časopis?” do pitanja “Kada izlazi novi broj?”. Neočekivano je, dakle, postalo iščekivano. Ostvareni rezultat i kontinuitet u objavljivanju opravdali su uloženi trud, ambiciju za vlastitim pisanim iskazom i povjerenje institucije koja stoji iza časopisa. U prvom redu, to su nastavnici i saradnici Odsjeka za historiju, potom institucija Filozofskog fakulteta, koji je u proteklim godinama naučnoistraživački rad u oblasti historiografije dodatno institucionalizirao kroz uspostavljeni Centar za historijska istraživanja (CeHIS) o čijim istraživačkim i drugim zadacima će biti više govora tek u godinama koje su pred nama.

I u ovom broju ostali smo vjerni uređivačkoj politici čiji je cilj prezentiranje “dijaloga između prošlosti i sadašnjosti” od klasičnog do savremenog doba. U tom smislu se časopis *Radovi Filozofskog fakulteta (Historija, Historija umjetnosti, Arheologija)* već nametnuo kao prepoznatljivo mjesto otvoreno autorima iz oblasti historije, historije umjetnosti i arheologije, a ovim brojem smo dodatno pojačani autorskim povjerenjem i izvan Bosne i Hercegovine. Navedeno, naravno, nije

početak niti se dešava prvi put, ali jeste odraz ambicije da časopis postane atraktivan autorima koji ne dolaze nužno iz bosanskohercegovačkog akademskog konteksta. U tom pravcu će se časopis sve više razvijati, pa se navedeno može smatrati dodatnim pozivom na znanstveni dijalog. Otvorena dijaloška pozicija časopisa, dakako, vidljiva je i kroz autorske teze o temama iz ranokršćanske arheologije na području Hercegovine, zatim Krasomirićima iz Začule kod Trebinja, koje bismo, uvjetno, mogli nazvati temama iz lokalne historije, preko ogleđa o kulturnim transformacijama koje je prošao osmanski grad Izmir u 19. stoljeću, do tema koje otvaraju pitanje odnosa prema bosanskohercegovačkoj prošlosti iskazanog kroz *Kalendar Narodne uzdanice*, zatim relacijama između jugoslavenskog međuratnog konteksta i tadašnje angažirane umjetnosti, antifašističkoj tradiciji kao “čuvaru političkog jedinstva naroda u BiH” do traganja za odgovorom na pitanje kako bosansko(hercegovačka) ljepotica Neretva, u nabujalom pohodu, utječe na lokalnu politiku i izborne rezultate u Metkoviću tokom 2013. godine. S pravom se može reći da se radi o sadržaju u kojem svaki profesionalac, ali i znatiželjnik za temama iz prošlosti, može pronaći nešto za sebe. Dodamo li tome i prijevod teksta koji nas vodi u ambijent srednjovjekovne “islamske političke tradicije”, uz našu tradicionalnu rubriku prikaza, recenzija i osvrtā, kojom uglavnom naše mlade kolegice i kolege uvodimo u čarobni historiografski svijet, zadovoljstvo čitanja novog broja “dijaloga prošlosti i sadašnjosti” postaje potpuno.

Na kraju vrijedni naglasiti opredjeljenje uredništva i Izdavača da časopis u narednim godinama bude autentični odraz savremene bosanskohercegovačke historiografije, ili barem jednog njenog dijela. U tom smislu će se u potpunosti iskazati kao mjesto gdje se prošlost i sadašnjost susreću, vode konstruktivan “razgovor”, a novu pažnju, energiju i ambiciju usmjeravaju u pravcu nepoznatog, ali planiranju podložnog “prostora” budućnosti.

Amir Duranović